

[Undervisningsministeren.]

Nedlæggelsen. Der har været Rygter fremme det sidste Aar, og jeg siger her, hvad vi har sagt privat til disse Seminarier, at Undervisningsministeriet er uden alt Ansvar i saa Henseende. Vi har forhandlet med samtlige Seminarier om dette Spørgsmaal, men forhandlet fortroligt, og fra vor Side er der ikke sivet noget ud. Rygterne, der er kommet frem i Pressen, er vel opstaaet ved en Gisning, en Kombination, som det er let at lave, men havde og har ingen Grund i Virkeligheden. Heller ikke de Navne, der i de allersidste Dage er nævnt, stemmer med Virkeligheden. Jeg har ikke nu paa dette Tidspunkt her i dette Lovforslag villet nævne to bestemte Navne af Hensyn til saadanne to Seminarier, for det er klart, at kommer det frem offentligt, at der er Tale om at nedlægge dem, saa vil det endnu mere end private Rygter, som der ikke er saa meget Hold i, kunne skade de paagældende Seminarier, idet Befolkningen og de unge, der skal dertil, tænker: Nej, saa vil vi dog ikke til det Seminarium, for det kan være, det bliver nedlagt i Løbet af kort Tid, saa er det bedre at gaa til et andet!

Derfor opstiller Lovforslaget kun de Vilkaar — og jeg tror, det er gunstige Vilkaar over for Privatseminarierne —, hvorpaa jeg gerne vilde have Rigsdagens Bemyndigelse til Nedlæggelse af et Par Seminarier. Medlemmerne kan nu nærmere studere disse Vilkaar, som findes i Lovforslagets Paragraffer og Bemærkningerne dertil og paa de Bilag, som følger med Lovforslaget, saa jeg behøver ikke ved denne Lejlighed at komme nærmere ind paa Enkeltheder deri. Jeg tror, som sagt, at det er rimelige Vilkaar over for Seminarierne. Ministeriet kunde jo administrativt gøre meget i den Retning, jeg skal, hvis man ønsker det, i det Udvalg, der jo sikkert vil blive nedsat, gøre nærmere Rede for Ministeriets administrative Bemyndigelse i saa Henseende og gøre nærmere Rede for Forholdet mellem Stats- og Privatseminarier, men jeg tror, at jeg paa dette Stade af Forhandlingerne kan indskrænke mig til at sige, at vi har ikke villet bruge vor administrative Myndighed strengt, men har villet stille gunstige Betingelser op og tillige ønsker Rigsdagens Bemyndigelse til at give de Seminarier, der maatte blive nedlagt, dette Tilbud.

Samtidig med, at to Seminarier, hvorom jeg nu ønsker at forhandle med Udvalget, saaledes at der ikke kommer Navne frem, eller i hvert Fald meget nødtigt og kun ved en Indiskretion kan komme Navne frem, førend der er nogenlunde Sikkerhed

for, at et Flertal i Rigsdagen kan enes om, hvilke Seminarier det skal være, samtidig dermed stilles der Forslag om at indrette et af de bestaaende Statsseminarier som Studenterseminarium. Nu kan som bekendt efter den sidste Seminarielov, ligesom det ogsaa har fundet Sted tidligere, Studenter med en vis god Studentereksamen optages i Seminarierne i anden Klasse. De optages rundt omkring, men de har særlig søgt Optagelse i Haderslev Statsseminarium. Udvalget indstiller enstemmigt, at et af vore bestaaende Statsseminarier bliver Studenterseminarium, hvorved det kan indskrænkes fra 4-aarigt til 3-aarigt, hvad der selvfølgelig vil betyde en Besparelse. Desuden vil hele den pædagogiske Uddannelse forbedres, naar man har ensartet Materiale, det er ganske klart. Naar man har valgt Haderslev, er det, som sagt, dels fordi dertil søger Studenterne i særlig Grad, men dels ogsaa fordi Haderslev ligger i den Seminariefirkant, i den sydjyske Seminariefirkant, som De kender, Haderslev—Tønder—Ribe—Jelling. Det er da rimeligt netop i denne Firkant, hvor Seminarierne ligger forholdsvis tæt ved hinanden, at tage et af dem ud og gøre det til Studenterseminarium, hvilket ikke vil forhindre, at Studenterne ogsaa kan søge Optagelse i andre Seminarier.

Jeg skal til Slut kun sige, at ikke blot er Udvalget, de 7 af de 8 i hvert Fald, gaaet ind for de Tanker, der nu er nærmere udviklet i det Lovforslag, jeg hermed har den Ære at fremsætte, men fra en saa kyndig Side som min højtærede Forgænger som Undervisningsminister, der selv er Seminarieforstander, er der kommet fuld Tilslutning til denne Tanke, og dem, der interesserer sig særligt for Spørgsmaalet, henviser jeg til fhv. Undervisningsminister, Seminarieforstander Byskovs Artikel i September-Hæftet af „Hjem og Skole“; jeg skal her kun lige anføre, hvad han til sidst siger. Efter at han har gjort de af mig nævnte Tal op, paa et lidt andet Grundlag, men dog i væsentlig Overensstemmelse med, hvad jeg her har fremført — han siger, at der udsendes ca. 600 om Aaret, det er ogsaa rigtigt, og at vi behøver nu kun en 450 Lærere, jeg vil endda indskrænke det til det, jeg har sagt, til godt 400 —, fortsætter Byskov:

„Jeg finder, der kan være al mulig Grund for Staten til at sige, at den ikke vil være med til at fremkalde og vedligeholde saadan Overproduktion, der i det hele maa siges at være uheldig, saavel set fra Samfundets som fra den enkelte paagældendes Synspunkt. Og Sta-